

Byn som försvann Del 4 (4)

Del 4 och sista delen om Byn som försvann. Denna dag den 12 augusti 2012 som jag vandrade på botten av Storsjön så gick jag över en mil och det var det väl värt. Det fanns så mycket att upptäcka och sedan finns det många kulturminnen runt själva sjön också. Bland annat en kvar som ligger mellan Storsjön och vägen som går mellan Rydboholm och Björkhult.

Här har det legat en gammal mjölkvarn och såg till kopparhammaren, senare Skäggareds såg och kvarn. När kopparhammaren flyttades till Viskafors övergick anläggningen till Skäggareds gård och den var troligen uppförd år 1686. Sågen som låg här vid dammen var enbladig och drevs med en vevstake förbunden med ett vattenhjul. Enligt gamla handlingar sågades här 10 tolfte block per år, alltså 120 stockar. Kvarnen som låg här var en skvaltkvarn. Både kvarn och såg skulle skatteläggas, men blev befriade då de ansågs endast brukas till husbehov. Skäggared var en gårdsbildning som bestod utan 16 byggnader och ett badhus. Gården som låg något mer än 2 km sydväst om denna plats var mycket gammal. Säkert samtida med Gäddered som var bebott i början utav 1300-talet. Både Skäggared och Gäddered har ägts utan släkten Chronhejlm. De sista åboerna av Skäggared var syskonen Larsson.

Detta gamla staket som det troligen är hittade jag på botten av Storsjön första gången i april och då har det legat under vatten över 100 år. Skulle man ha gått och tittat extra noga så skulle man hitta fler saker, jag tror nämligen att de som "tvångsflyttades" inte fick med sig alla sina redskap med mera. Sedan finns det tretton stycken jättegrytor som är cirka 8.000 – 10.000 år gamla och även en järnframställningsplats som är daterad till 570 år f.Kr. Detta är en av de tidigaste dateringarna i Sverige.

Här ser man den gamla landsvägen och det har säkert varit en liten stenbro över den bäck som rinner där och till vänster om landsvägen ligger Broddatorpets ruin. Den gamla landsvägen gick även förbi Boxhult där Sven bodde med sin fru Eva. Det torpet stod kvar i många år men tyvärr var det någon som inte gillade det utan den 22 oktober 2011 så står torpet i full utvecklad brand den enda som fanns kvar då var ladugården men även den brann ner den 8 juli 2015 då ladugården nästan var färdigrenoverad, det är tragiskt när man inte kan låta bli gamla byggnader.

Jag hoppas att ni har haft en trevlig läsning av byn som försvann och det är ju inte den enda i Sjuhärad som har försvunnit och att de boende har blivit tvångsflyttade, det hände även i Viared och det kanske blir ett blogginlägg om det också i framtiden. Har ni någon historia eller bilder runt Rydboholm och Viskafors hör gärna av er med ett mail eftersom jag samlar på mig uppgifter och bilder om Rydboholmsbolaget, eftersom jag ska göra en sida om bolaget på min hemsida.

Ni som vill se fler bilder på sänkningen på Storsjön kan se bilderna här under dessa länkar:

<https://ovrigabilder.murberg.se/#share?id=0d0d2a8e-fb7a-4f3e-b861-e94e8e71474d>

<https://ovrigabilder.murberg.se/#share?id=dc03ae04-8f41-4f07-bd7f-f8b0caeebbe3>